

Bükkszenterzsébet

Bükkszenterzsébet Heves megye északi részén, a Pétervásárai kistérségében található község. Pétervásárártól északkeletre, a Tarna-patak mellett, Tarnalelesz, Váraszó és Fedémes közt fekszik.

A falun a Leleszi-patak folyik keresztül. A település közvetlen határában található a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozó Tarna-vidéki Tájvédelmi Körzet területe. Itt számos védett, ritka növény- és állatfaj (holló, sólyom stb.) látható, a természetjárás és természetfotózás szerelme-

seinek igazi kincs ez a vidék. További természeti értékei közé tartozik a glaukonitos homokkő, a Nagy-kő, a Kis-kő és az Ordas-kő. A Nagy-kő körüli ősbörökás szintén a védett területhez tartozik. A Magyar Állami Földtani Intézet bemutató célokot szolgáló löszfal-talajszelvényt alakított ki az Erzsébet-völgy felé vezető közút bejáratánál.

A település 1903-ban kapta jelenlegi nevét, addig Szenterzsébetnek hívták.

A fennmaradt adatok szerint Bükkszenterzsébet még II. András uralkodásának ideje alatt települhetett be, s nevét II. András leányától, Szent Erzsébettől vette. Első okleveles említése 1268-ból való, nevét a falu templomának védőszentjéről kapta. Egyházát valószínűleg a szent királyleány kíséretéhez tartozó Farkas és Dávid alapították, akik 1244-ben IV. Béla királytól engedélyt nyertek, hogy nővére tiszteletére egyházat építhessenek.

A település török korszakot jelentősebb pusztulás nélkül vészelte át. A 18. század első felétől a Bertóty, Dőry, Draskóczy, Kovács és Platthy családok voltak a birtokosok. A 19. század első felében is több birtokosa volt: az Utasy, Menyhárt, Zay, Kovács, Plathy, Ónody, Gelléry és Szirák családok. A 20. század elején Menyhárt Mihály és az Utassy, Zay utódok voltak birtokosai.

A település kulturális nevezetessége a Magyarországi Szent Erzsébet titulusú római katolikus templom, mely a XVIII. században épült, park vesz körül. Első említése az 1720-as évekből való. 1836-ban Istványi József plébános teljesen átalakíttatta. A mai plébánia 1794-ben az Orczy József által felajánlott telken épült.

A késő barokk stílusú, Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére szentelt templomot 1761–1773-ban építették

– 1836-ban pedig átépítették. Ma is látható azonban a lebontott barokk szószék Jézus-szobra, illetve a Magvető fa dombormű. A hagyományos népi építészet néhány emléke még fellelhető a faluban. A községben működő férfi népdalkör országos hírnevű.

Az 1900-as évek elején 205 lakóházban 1087 lakos élt itt, valamennyien magyarok.

A falu jelenlegi lakossága 1100 fő.

Utassy József 2007-ben kapott díszpolgári címet. Azóta is ő a település egyetlen díszpolgára. 2011-ben vette fel a nevét a helyi művelődési ház. Idén tavasszal külön szobába költözött az állandó Utassy-kiállítás.

